

SHIPPING

A.P. Møller-chefer vil bare spare skat

En række nye shippingselskaber med A.P. Møller-skibsredere som ejere er ikke oprettet for at udkonkurrere A.P. Møller – Mærsk, forklarer Søren Thorup Sørensen, økonomiansvarlig i rederiet.

INTERVIEW

STIG ANDERSEN

Medierne søgelys har været rettet mod A.P. Møller – Mærsk siden den opsigtvækkende melding om, at skibsreder Jess Søderberg forlader sin post før tid og til december afløses som daglig leder i Danmarks største virksomhed og verdens største rederi af Carlsberg-bossen Nils Smedegaard Andersen.

Interessen blev ikke mindre, da det for nylig kom frem, at blandt andre Jess Søderberg, men også en række andre i A.P. Møller – Mærsk top, på det seneste har oprettet selvstændige shippingfirmaer.

Sensationen lurede. Ville en række Mærsk-chefer nu til at udkonkurrere deres egen arbejdsplads? Eller er der alene tale om et skattearrangement?

Svaret giver den nyudnævnte skibsreder i A.P. Møller – Mærsk og nuværende økonomiansvarlige, statsautoriseret revisor Søren Thorup Sørensen.

»Baggrunden er jo, at der er en række ledende medarbejdere i A.P. Møller, som har andele i et eller flere af rederiets skibe. Sådan har det været i mange år, og det skyldes et ønske om, at lederne på egen krop mærker markedsvilkårene ved at drive skibsfart. Det er der grund til at fremhæve, for at deltagelse i partrederierne ikke skal gøres alt for mystisk. Partrederierne er jo også omtalt i årsrapporten for A.P. Møller – Mærsk A/S.«

Retten til at købe andele i A.P. Møllers skibe er altså forbeholdt nogle få topledere?

»Det er rigtigt. Det er ikke en ordning, der er tilgængelig for alle, og kom man ind fra gaden og ville købe en skibsandel, ville man næppe få adgang til det.«

Adgangen til at købe skibsandele i A.P. Møller-flåden er altså en del af lønpakken?

»Det er ikke det rigtige udtryk at kalde det en del af lønpakken i rederiet. Det er en mulighed, som ledende medarbejdere har, men der er ikke automatisk en fordel i det. Det kan blive en fordel for den enkelte. Men det kan altså også blive en ulempe.«

Private ordninger

Indtil nu har de chefer, der har købt skibsandele, jo haft det som en privat ting. Hvorfor laver næsten alle A.P. Møller-topcheferne nu lige pludselig shippingselskaber?

»Det er noget, de har gjort helt privat, det er den enkeltes beslutning. Men der er altså en række ledende folk hos os, som har sådanne anparter, og som hidtil har haft dem som en del af deres privatøkonomi. Men det er jo ikke usædvanligt, at man lægger den slags ejerandele ind i et selskab i stedet.«

Men hvorfor pludselig denne ændring fra privat til selskabsform?

»Fordi der altså er nogle, som ud fra privatøkonomiske overvejelser er kommet til den konklusion, at de vil benytte selskabsformen og har oprettet shippingselskaber. Og som formentlig har set det som en fordel med selskabsformen, fordi

man så i stedet for at betale skat som privatperson kan betale tonnagekat af ejerandele i skibene i selskabet. Og der må man selvfølgelig sige, at valget af at betale tonnagekat gøres ud fra et håb, et ønske eller en forventning om, at det kan blive fordelagtigt for dem.«

Økonomiske fordele

Altså fordelagtigt rent skattemæssigt?

»I hvert fald privatøkonomisk.«

Men det er vel skattekrone, skibsredere og andre A.P. Møller-chefer kan spare?

»Jo, men man sparer ikke automatisk ved selskabsformen. Tonnageskatten er forholdsvis lav, men det er en fast skat, som skal betales, uanset om det går godt eller skidt med shippingvirksomheden. Man kan sige, at den er lidt som en vægt-afgift på biler, det er i hvert fald teknisk set lidt det samme. Men det er altså en skat, der skal betales, uanset om det går rigtig godt, eller det går rigtig skidt, for eksempel kan man ikke trække renter, driftstab eller afskrivninger fra ved opgørelse af tonnagekatten.«

Man må gå ud fra, at de topchefer i A.P. Møller, der har oprettet shippingselskaber, ser en økonomisk fordel i det?

»De enkelte må sammen med deres skatterådgivere være kommet til den konklusion. Og det er klart, at når så forholdsvis mange gør det, så er der jo nok en forventning om, at det vil være en fordel.«

Der er altså ingen tvivl om, at de pludseligt opstuede shippingselskaber er udtryk for skattekænkning?

»Det kan man ik-

ANDELSEJERE. Flere af topcheferne i A.P. Møller – Mærsk bag de blå ruder i hovedsædet på Esplanaden ejer andele i rederiets skibe. Flere af dem har nu placeret andelen i deres egne shippingsfirmaer af privatøkonomiske årsager. Arkivfoto: Tariq Mikkel Khan/Polfoto

ke sige. Når man, som en del A.P. Møller-chefer har gjort, vælger tonnagekatten, bruger man de muligheder, lovgivningen giver. Jeg har svært ved at se, at det skulle være skattetænkning. Her er der altså også en risiko, men selvfølgelig gør man det, fordi man tror, det er den bedste løsning for en selv. Jeg vil kalde det en mulighed, som bliver anvendt helt i overensstemmelse med lovgivningen. Men det er klart, at det er en mulighed, man bruger, hvis man tror på, at det er den bedste og billigste løsning for en selv, siger Søren Thorup Sørensen.

Kan der være andet end skattemæssige overvejelser?

»Med selskabsformen ligger værdierne jo netop i et selskab, hvor de ligger, indtil man vælger at tage dem ud. Og det tidspunkt vælger man selvfølgelig selv. Hvis værdierne lå i skat, så kommer beskattningen, når tingene sker, for eksempel hvis man sælger sine skibsanparter. Der kan i høj grad være et element af timing i, hvornår en eventuel skat betales.«

Du har selv som CFO (chief financial officer) og nyudnævnt skibsreder mulighed for at købe anparter i A.P. Møller-skibe. Du er også uddannet statsautoriseret revisor. Men du har valgt ikke at lave et shippingselskab. Har det etiske eller moralske årsager?

»Nej, det har det ikke. Men jeg ønsker ikke at kommentere mine private forhold, siger Søren Thorup Sørensen.

erhverv@pol.dk

PATENTER

Organisationer frygter et stop for medicin til fattige

Læger uden Grænser og Folkekirkens Nødhjælp frygter, at G8-landene vil presse lande som Brasilien og Thailand til at stramme op på patentrettigheder. Det kan forhindre, at fattige lande får livsvigtig medicin.

se mellem det, G8-landene melder ud, og medicinforlystningen i udviklingslande:

»Selvfølgelig har budskabet fra G8-landene stor rækkevidde. Men derfra og så til at sige, at det yderligere vil øge patentbeskyttelsen i udviklingslandene, det er ikke tilfældet. Jeg ser først og fremmest konklusionerne som en opfordring til at ensarte patentlovgivningen på verdensplan. Og ikke som et forsøg på at begrænse ulandenes adgang til medicin,« siger Kaare Struve, der er juridisk chefkonsulent i Patent- og Varemærkestyrelsen.

For nyligt stimlede lederne for verdens mest magtfulde otte lande, G8-landene, sammen i Tyskland til deres årlige sammenkomst. Herfra sendte de røg op om, at vil arbejde for at beskytte de intellektuelle ejendomsrettigheder – for eksempel patenter – bedre. Det lyder ret tørt, men ifølge Læger uden Grænser betyder udmeldingen, at fattige lande får sværere ved at få billig medicin.

Medicinalindustrien er nemlig en af de industrier, som har mest på spil, når det gælder rettigheder og patenter. Det koster simpelthen ekstremt meget at udvikle et lægemiddel, mens det til gengæld er billigt og forholdsvist let at kopiere det. Når man taler om patenter, taler man derfor også i høj grad om medicin.

Og Læger uden Grænser vurderer, at det kan få alvorlige konsekvenser, hvis G8-landene vælger at lægge pres på lande som Brasilien og Thailand, for at de skal højne deres standarder for intellektuelle rettigheder. Det er nemlig de lande, der producerer billig kopimedicin og ikke har lige så strenge krav om overholdelse af patenter og intellektuelle rettigheder, som vi har her i Vesten. Kommer de op på vestligt niveau, vil de ikke længere kunne forsyne egne eller endnu fattigere landes befolkninger med billig medicin, for eksempel til behandling af hiv.

»Det her er tegn på, at G8-landene individuelt vil fortsætte med at lægge pres på lande, der prøver at kopiere medicin til deres befolkninger, som det sker i Thailand og Brasilien. Derfor er vi dybt bekymrede,« siger Oliver Moldenauer, koordinator for Læger uden Grænser tyske kampagne for adgang til livsvigtig medicin.

Også Folkekirkens Nødhjælp er bekymret over udmeldingen:

»Når verdens otte mest magtfulde lande sætter sig ned og skriver sådan en tekst, så vil der være en koordineret indsats fra alle landene for at styrke det i forhandlingerne med de lande. Det betyder endnu et øget pres på de her stærkere ulande, som er på vej til at blive en global konkurrencefaktor, og det kan ramme de mange fattige mennesker i de lande,« siger Christian Friis Bach, der er international chef i Folkekirkens Nødhjælp.

Vag formulering

Fortolkningen af udmeldingen fra G8 er dog afhængig af øjnene, der ser.

For det første er udmeldingen vag, og for det andet har de magtfulde landes klub ikke nogen beslutningskompetence.

Hos Verdenssundhedsorganisationen, WHO, er de derfor enige i, at deklARATIONEN fra G8-klubben kan få stor betydning for adgangen til den billige medicin. Men det er for tidligt at konkludere noget på baggrund af udmeldingen, understreger Kees de Joncheere, som er regional rådgiver for lægemidler i WHO's europæiske afdeling.

»Jeg kan godt forestille mig, at det her er en udmelding om øget beskyttelse af intellektuelle rettigheder. Men jeg forestiller mig, at medlemsstaterne vil tage højde for negative effekter og forsøge at undgå dem,« siger han.

Og Patent- og Varemærkestyrelsen vurderer slet ikke, at der er nogen forbindel-

Perfekt timing

Både Læger uden Grænser og Folkekirkens Nødhjælp peger på, at medicinalindustriens lobby har presset på.

»Den internationale lægemiddelindustri presser konstant og vedholdende. Jeg har set dem til mange internationale møder, og de har meget markante lobbyister. Hvis nogen laver lobbyarbejde for intellektuelle ejendomsrettigheder, er det medicinalindustrien,« siger Christian Friis Bach.

Hvor vag udmeldingen fra G8-landene end er, er timingen perfekt. Mange af dem fører netop nu bilaterale forhandlinger med lande som Brasilien og Thailand om nye handelsaftaler. Desuden foregår der forhandlinger i Verdenshandelsorganisationen, hvor man er tæt på resultater.

Endelig sidder både medicinalindustrien og nødhjælpsorganisationerne og trykker samtlige tommelfingre blå i disse dage. Hver dag kan der komme melding fra en retssal i Indien. Her kæmper landets regering imod den schweiziske medicinalvirksomhed Novartis, fordi Indien ikke vil lade Novartis tage patent på et lægemiddel imod en sjælden kræftsygdom.

Sagen er principiel, for hvis Novartis vinder, bliver Indien også nødt til at acceptere, at mange andre virksomheder tager patent på deres produkter. Og det vil gøre det ulovligt at kopiere medicin til langt lavere priser. Sagen kommer op nu, fordi Indien først har fået en lov om patenter i 2005.

solveig.gram@pol.dk

FAKTA
MEDICIN TIL ULANDE

I 2006 levede der i hele verden omkring 40 millioner mennesker med hiv/aids, heraf 25 millioner i Afrika.

Hvert år smittes over fire millioner mennesker med hiv, og hiv/aids-epidemi- en krævede i 2006 omkring tre millioner mennesker.

Læger uden Grænser behandler for tiden omkring 80.000 patienter med såkaldt antiretrovirale stoffer, som hæmmer formingen af hiv og således for- sinker udviklingen af aids.

Problemet med behandlingen er, at virus med tiden bliver resistent over for de forskellige lægemidler. Derfor er man nødt til hele tiden at købe nyere medicin, som er dyr, fordi den er patenteret og for eksempel ikke kopieres i Indien, da landet har fået en patentlovgivning fra og med 2005.

Kilde: Læger uden Grænser, www.msf.dk

G8-LANDENES
SLUTTERKLÆRING

Deltagere i dialogen vil også kunne diskutere initiativer, der siger mod at styrke beskyttelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder, med fuld respekt for de kompetente multilaterale organisationers mandat, funktion og rolle, i særdeleshed WTO og WIPO. Denne debat skulle i så fald finde sted i passende internationale fora. G8-mødet i 2009 vil gøre status over udviklingen til den tid.

Kilde: Growth and Responsibility in the World Economy, juni 2007

“VELSMAG & VELBEHAG”

Frokost og aften byder Erwin Lauterbach på 4 store appetizers og en hovedret rig på smag og fattig på fedt. Hertil kan De vælge 1 glas årgangschampagne eller mellem flere gode mineralvand, økologiske frugt- og grøntsagsjuice eller urtesaft ad libitum.

Pris kr. 295,-

Ønsker de både vand/juice og 1 glas champagne tillægges kr. 75,-
Menuen kan også udvides med en dessert for kr. 75,-

Prøv "Velsmag & Velbehag" til og med den 18. august
– dog ikke i vores sommerferie i ugerne 29, 30 og 31

SAISON

Restaurant Saison ApS • Strandvejen 203 • 2900 Hellerup • Telefon 39 62 21 40 • www.saison.dk